

Samenvatting

Het college stelt de nieuwe terrasregels vast. Per onderwerp is beter en overzichtelijker omschreven wanneer maatwerk mogelijk is. Het bieden van maatwerk kan onder andere door het toepassen van gebiedsdifferentiatie. Om die reden wordt in de terrasregels bij bepaalde onderwerpen een onderscheid gemaakt tussen de regels binnen het centrum en daarbuiten. De regels over overleg met de directe omgeving zijn ook duidelijker geformuleerd, zodat duidelijk is waarvoor deze regels zijn bedoeld. De rol van de WMC als adviesorgaan is duidelijker omschreven. Naar aanleiding van de evaluatie pilot staand drinken zijn er voorschriften over staand drinken opgenomen en verwerkt in de terrasregels. Door al deze wijzigingen sluiten de terrasregels beter aan op de behoefte en de bestendige praktijk. Het is ook van belang dat op de naleving van de terrasregels wordt gehandhaafd. Daarom wordt een plan opgesteld op grond waarvan we projectmatig gaan handhaven op de terrasexploitatie. Dit omdat het college terrassen en horeca belangrijk acht, maar er wel een goede balans moet blijven met de monumentale kwaliteit van de binnenstad en de overige invulling van de openbare ruimte.

Beslispunten

1. De Nadere regels terrassen vast te stellen.
2. De Uitvoeringsregels Terrassen Maastricht d.d. 25 januari 2022 in te trekken tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Nadere regels terrassen.
3. Bijgevoegde raadsinformatiebrief vast te stellen waarmee de gemeenteraad over de Nadere regels terrassen wordt geïnformeerd.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 13 januari 2025:

Conform.

1. Aanleiding

De Uitvoeringsregels Terrassen Maastricht 2022 (hierna: uitvoeringsregels) boden een goede basis en waren een uitgebreide aanpassing en actualisatie van het Terrassenbeleid uit 2015. Nu enkele jaren later bleek dat zowel bestuurlijk als vanuit de praktijk de behoefte was ontstaan om de uitvoeringsregels op een aantal onderdelen nog eens tegen het licht te houden en op een aantal punten aan te passen. Vanuit de gemeenteraad is door middel van een motie verzocht om de uitvoeringsregels op een aantal punten te herzien. Deze motie is behandeld in de raadsvergadering van 23 april 2024 en naar aanleiding van de bespreking vervolgens aangehouden.

Vanuit de praktijk bestond zoals gezegd al de behoefte aan een aantal wijzigingen. Daarom wordt voorgesteld de Nadere regels terrassen (hierna: terrasregels) aan te passen. Voor de wijziging is ambtelijk input geleverd, is de Klankbordgroep horeca bevestigd, is een enquête uitgegaan vanuit KHN en is onderzocht hoe een aantal andere vergelijkbare steden terrassen hebben geregeld.

2. Context

Artikel 6, lid 4 en 5 van de Terrasverordening gemeente Maastricht biedt de juridische basis/bevoegdheid tot het vaststellen van de terrasregels.

3. Gewenste situatie

Vooropgesteld ziet het college het belang van horeca en terrassen voor (de economie van) onze stad. Aan de andere kant nemen terrassen ook – met name in de binnenstad – een wezenlijk deel van de schaarse openbare ruimte in. Horecabezoekers willen steeds meer en langer buiten zitten waardoor de exploitatie van de horeca van binnen naar buiten verschuift. Daarbij wil het college ongewenste ontwikkelingen als volledig dichtgebouwde terrassen voorkomen. De balans met de monumentale kwaliteit van de binnenstad is altijd goed geweest, en moet ook goed blijven. Dat maakt Maastricht onderscheidend van andere (terras)steden. Daarnaast is de druk op de openbare ruimte in het centrum groot, en is het ook daar voortdurend zoeken naar de balans, ook gezien de bestuurlijke wens om wonen in het centrum te stimuleren. De nieuwe terrasregels zijn wat het college betreft dan ook de grens voor wat betreft de invulling van de terrassen met terraschotten en parasols.

Omdat de 'oude' terrasregels niet meer volledig aansloten bij de praktijk en de behoefte, wordt nu voorgesteld om de uitvoeringsregels op een aantal punten aan te passen waardoor deze beter aansluiten op de bestendige praktijk. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste wijzigingen:

- De indeling/leesbaarheid

Vanwege de juridische grondslag, maar ook vanwege de duidelijkheid en leesbaarheid zijn de regels per onderwerp artikelsgewijs weergegeven. Tevens wordt samen met communicatie gewerkt aan een publieksvriendelijke versie, zodat in één oogopslag duidelijk is waar je als ondernemer aan moet voldoen.

- Maatwerk

In samenspraak met de betrokkenen is in de terrasregels beter en overzichtelijker omschreven wanneer maatwerk mogelijk is. Er is geen limitatieve lijst opgenomen om te voorkomen dat deze tot verstarring leidt en toekomstige behoeftes en kansen in een stad in ontwikkeling c.q. daarmee samenhangend horeca – en de regels m.b.t. terrassen bemoeilijkt. In bijzondere gevallen kan het gerechtvaardigd zijn om van de hoofdregels af te wijken. Daar waar dit van toepassing is, is dit in de terrasregels opgenomen. Daarnaast kan in zeer uitzonderlijke gevallen een beroep worden gedaan op de bijzondere afwijkingsbepaling.

- Gebiedsgerichte regels

Het bieden van maatwerk kan ook door het toepassen van gebiedsdifferentiatie. Op basis daarvan wordt een onderscheid gemaakt tussen de regels binnen het centrum en daarbuiten. De voorwaarden die gelden voor het beschermd stadsgezicht, monumenten in het centrum en de cultuurhistorische attentiegebieden hoeven niet altijd te worden toegepast in de wijken en buurten. Maar ook -of misschien wel zeker- in de buitenwijken wonen mensen en kunnen we dus niet zomaar alles toestaan en zal er bijvoorbeeld naar de woon- en leefsituatie stringenter gekeken worden. Dit is duidelijker verwoord en daarbij is de rol van de welstandscommissie (hierna WMC) duidelijker toegelicht. De gebiedsdifferentiatie is in de uitvoeringsregels toegepast bij de welstandstoets, toets aan de ruimtelijke inpasbaarheid en het stedenbouwkundig beeld, ander gebruik openbare ruimte, uitstellen terras, toetsing aan Stoelenboek en parasols.

- Terrasschotten

In de huidige uitvoeringsregels is de maximale hoogte terrasschotten 1,50 m, waarbij vanaf 1 meter het schot transparant moet zijn uitgevoerd. Vanaf 1 meter dient het terrasschot transparant te zijn uitgevoerd. Gedurende de winterperiode (van 1 december tot de eerste maandag na de

schoolkerstvakantie regio zuid) mag er een demontabel transparant stuk aan worden toegevoegd waardoor de maximale totale hoogte van 2m is toegestaan. We zien steeds meer veranderingen in de weersomstandigheden waarbij regen en wind ook in het terrassenseizoen steeds meer een regulier onderdeel is van de dag met als gevolg dat bij de terrasexploitatie steeds meer met regen en wind rekening dient te worden gehouden. Het verhogen van de schotten draagt bij aan een verbetering van de horeca – en stadsbeleving op het moment dat de weersomstandigheden niet optimaal zijn maar de burger wel gebruik kan blijven maken van horeca in de openbare ruimte. Vanuit de horeca en vanuit de bezoeker bestaat de behoefte aan hogere terrasschotten dan de huidig vastgestelde 1,50 meter gedurende het hele jaar. Daarnaast zijn er diverse andere vergelijkbare steden die hogere terrasschotten toestaan. De gemeente Nijmegen, met een vergelijkbare historische binnenstad, hanteert o.a. ook een hogere afmeting. Als laatste valt op te merken dat als we op dit moment in de stad kijken we vaststellen dat de huidige uitvoering ook al op veel plekken een afwijkende maatvoering heeft. Daarnaast is het van belang mee te kunnen bewegen met de tijd en dat enkel eisen kunnen worden gesteld als we ook daadwerkelijk handhaven. Kortom, een maximale hoogte van 2 meter, waarbij de terrasschotten vanaf 1 meter transparant moeten zijn, sluit beter aan bij de praktijk. Het kan worden gezien als een codificatie van de praktijk.

Er zijn de afgelopen jaren geen situaties ontstaan waarbij de hoogte van de terrasschotten tot onaanvaardbare situaties heeft geleid. Dit gegeven, gevoegd bij het feit dat de gemeenteraad de wens heeft geuit om in de uitvoeringsregels minder beperkingen aan de horecaondernemers op te leggen en meer mogelijk te maken, heeft ertoe geleid om in het onderhavig voorstel het welstandsadvies op dit punt niet over te nemen. Dit betekent dat in de terrasregels is opgenomen dat de terrasschotten met een maximale hoogte van 2,00 meter worden toegestaan, waarbij de terrasschotten vanaf 1 meter transparant zijn.

Om te voorkomen dat het verder verhogen van de terrasschotten een nog grotere druk op de reeds al schaarse openbare ruimte met zich meebrengt (het onder andere verdwijnen van de zogenaamde zichtlijnen van monumentale panden) zijn afspraken gemaakt om dit te verankeren in een handhavingsplan. Op deze manier wordt hokvorming voorkomen, wordt de historische binnenstad met haar zichtlijnen gewaarborgd en sluiten de regels beter aan op de praktijk. Vanaf 2025 wordt gefaseerd per locatie gehandhaafd om het open karakter en de zichtlijnen te waarborgen/te verbeteren. Het handhaven zal zich dan met name richten op het verwijderen van

zijflappen, onjuiste uitstalling terras. Hier worden al gesprekken over gevoerd met de horecaondernemers en zij zullen ook een waarschuwingsbrief ontvangen.

- Overleg met de directe omgeving

De regels over overleg met de directe omgeving zijn duidelijker geformuleerd. Ook is in de toelichting opgenomen dat een negatieve uitkomst van het overleg met de directe omgeving niet hoeft te betekenen dat de aanvraag wordt geweigerd. Bij het beoordelen van de aanvraag terrasvergunning wordt mede naar aanleiding van de uitkomst van het overleg met de directe omgeving bekeken of de woon- en leefsituatie door de aanwezigheid van het terras op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed. Ook wordt toegelicht dat het geen weigeringsgrond is maar een indieningsvereiste. Daarnaast is nogmaals benadrukt welke informatie er minimaal uitgevraagd dient te worden. Van belang is dat de ondernemers met de buurt in overleg blijven.

- Rol WMC:

De rol van de WMC als adviesorgaan is duidelijker omschreven in de terrasregels. Ten onrechte was namelijk het idee ontstaan dat de rol van WMC als adviesorgaan voor de terrasvergunning gelijk is aan de rol van WMC als adviesorgaan als het om het adviseren van het college gaat bij het verlenen van een omgevingsvergunning. De commissie adviseert dan als formeel adviseur op verzoek van burgemeester en wethouders over een aanvraag omgevingsvergunning. Dit is nu aangepast.

- Pilot staand drinken:

Naar aanleiding van de evaluatie pilot staand drinken, waaruit blijkt dat staand drinken mogelijk kan worden gemaakt, zijn de voorschriften over staand drinken juridisch verankerd in de terrasregels.

- Geluid bij terrassen:

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn ook de regels over geluid veranderd. Dit heeft tot gevolg dat het uitvoeren van een geluidsonderzoek bij een terrasaanvraag slechts sporadisch aan de orde zal zijn. Zowel bij bestaande terrassen als bij terrasaanvragen die passen binnen het omgevingsplan heeft er al een brede (ook akoestische) afweging plaatsgevonden in het kader van de totstandkoming van het betreffende omgevingsplan. Het gebruik van de betreffende openbare ruimte als terras is in die afweging als passend/evenwichtig beoordeeld. Een akoestisch onderzoek is in een dergelijke situatie dan ook niet meer nodig.

Dit is slechts anders indien er sprake is van een nieuw terras of een uitbreiding van een bestaand terras waarbij die terrasfunctie niet is voorzien in het omgevingsplan. Om een dergelijke terrasfunctie mogelijk te maken dient in zo'n geval een omgevingsvergunning voor het afwijken van het omgevingsplan te worden aangevraagd. Daarbij wordt beoordeeld of de gevraagde terrasfunctie past in een evenwichtige toedeling van functies. Indien de verwachting is dat deze (nieuwe) terrasfunctie tot overmatige hinder voor de omgeving kan/zal leiden dan kan het college aan initiatiefnemer vragen om een akoestisch onderzoek te doen om dit te objectiveren. De resultaten van dit onderzoek worden dan meegewogen in de eindbeoordeling. In die eindbeoordeling worden alle relevante belangen (waaronder geluid) afgewogen om zo te bepalen of we een afwijking van het omgevingsplan ten behoeve van een terrasfunctie honoreren. Uitkomst kan bijvoorbeeld zijn dat de omgevingsvergunning wordt verleend maar dat er wel bepaalde voorwaarden worden opgelegd (zoals specifieke gedragsregels of oppervlaktebeperkingen).

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

In de vigerende uitvoeringsregels is geregeld dat terrasverwarming aan gevels van horeca-inrichtingen het hele jaar (en die op straat- en pleinterrassen uitsluitend in de maand december tot de eerste dag na de kerstvakantie) in bedrijf mogen zijn. Deze regel is juridisch niet houdbaar gebleken. Gevolg hiervan is dat deze passage met betrekking tot het gebruik van terrasverwarming in de uitvoeringsregels is geschrapt. In de terrasregels staan enkel nog voorschriften die betrekking hebben op veiligheid. En dat betekent dat het duurzaamheidsaspect voor terrasverwarming niet meer via de terrasregels wordt geregeld maar via het Uitvoeringsplan Warmtetransitie.

5. Effect op de openbare ruimte

Het kunnen voeren van een terras is geen vanzelfsprekend recht bij een horeca-inrichting. De onderhavige regels zijn juist bedoeld om vanuit een integrale benadering de balans tussen openbare ruimte en horecaterrassen te waarborgen.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing

8. Financiën

Niet van toepassing.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Bij de voorbereiding van de actualisering van de terrasregels is advies gevraagd aan de WMC vanuit hun professionaliteit en expertise. De WMC is in dit geval (anders dan bij omgevingsvergunningverlening) geen formeel adviseur. Het algemene oordeel van de WMC ten aanzien van de terrasregels is dat het goede regels zijn waarbij rekening is gehouden met de ruimte, de buurt en de omgeving. Het gaat niet om rigoureuze wijzigingen. Voor de WMC is enkel het onderwerp terrasschotten ingrijpend. De WMC heeft hierover een advies opgesteld. Zoals reeds gemotiveerd in paragraaf 3, onderwerp terrasschotten, is dit advies vanwege gegronde redenen niet overgenomen.

Begin 2024 is in de Klankbordgroep horeca aangekondigd dat de uitvoeringsregels een prima basis vormen, maar dat de regels op een aantal onderdelen nog eens tegen het licht gehouden worden. Door de regels op een aantal punten aan te passen zullen zij meer aansluiten op de behoefte en de bestendige praktijk. Veelvuldig is gelegenheid geboden om vernieuwende ideeën aan te dragen en voorstellen te doen voor aanpassingen. Dit is gedaan door het uitzetten van een enquête.

11. Voorstel

1. De Nadere regels terrassen vast te stellen.
2. De Uitvoeringsregels Terrassen Maastricht d.d. 25 januari 2022 in te trekken tegelijkertijd met de inwerkingtreding van de Nadere regels terrassen.
3. Bijgevoegde raadsinformatiebrief vast te stellen waarmee de gemeenteraad over de Nadere regels terrassen wordt geïnformeerd.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na vaststelling van de terrasregels zullen deze bekend worden gemaakt. De regels treden in werking vanaf 15 februari 2025 (ingangsdatum van het nieuwe terrassenseizoen). Na vaststelling en publicatie van de terrasregels zal worden gezorgd voor voldoende kenbaarheid van de regels bij de horecaondernemers en handhaving daarvan. Verder zal vooraf met de horecaondernemers in

gesprek worden gegaan en de gelegenheid worden geboden om niet alleen duidelijk te maken wat de aangepaste regels zijn, maar ook om de terrasexploitatie, indien mogelijk hierop aan te kunnen passen. Daarna zal projectmatig op de nieuwe regels worden gehandhaafd. Hierbij wordt ook een waarschuwingsbrief gestuurd.

Onderwerpen die qua handhaving opgepakt zullen worden zijn: terrasschotten maximaal 2,0 meter, terrasschotten parallel aan de gevel, zijflappen, regengootjes, terrasverwarming op straat- en pleinterrassen, en/of zonneschermen zonder omgevingsvergunning en het niet op de juiste wijze uitstellen van het terras.